

Uw Beleggingen

• December 2018 •

Europa op een kruispunt

Langetermijnsparen
in de kijker

Uw beleggingen beheren
met uw smartphone: een must!

2018: een jaar vol twijfel

In 2017 schreef ik hier: *"Het financieel herstel zet zich door. Overal ter wereld wijzen de economische indicatoren op een opleving: het bbp stijgt gestaag, de werkloosheid daalt verder, het vertrouwen van de economische spelers is groot, de inflatie is onder controle..."*

Het spreekt voor zich dat 2018 niet hetzelfde verhaal bracht. De voornaamste internationale beurzen gingen in het rood en de vertrouwensindexen doen het zowat overal slecht. Is dit het begin van een algemene terugval?

A priori niet: als we de dingen van dichterbij bekijken, stellen we vast dat de fundamentals van de economieën wereldwijd behoorlijk blijven: (lichtjes) positieve groeicijfers, een lage werkloosheid die de binnenlandse consumptie ondersteunt, inflatie onder controle...

Waarschijnlijk moeten we de verklaring voor het heersende sombere klimaat zoeken bij de vele onzekere politieke factoren, waardoor er onduidelijkheid heerst over de toekomst. Want op dat vlak liggen er heel wat brandende dossiers op tafel: de brexit, het verhaal van de Italiaanse begroting, de vele handelsoorlogen die werden ontketend door de VS, de wereldwijde opkomst van het populisme, de verdere verslechtering van het milieu en het klimaat enz. We hebben duidelijk te maken met tegenstrijdige maatschappelijke modellen die de toekomst minder voorspelbaar maken en de facto zorgen voor twijfels.

Laten we evenwel niet vergeten dat economie en financiën in de 1e plaats gebaseerd zijn op vertrouwen en een gedeelde visie. Hetzelfde gaat op voor uw beleggingen: ze ondersteunen economische projecten waarin u op lange termijn gelooft, doorheen goede én minder goede momenten. Vertrouwen is immers iets dat maar in de loop der jaren wordt opgebouwd.

We wensen u alvast prettige feesten en het allerbeste voor 2019!

PHILIPPE EVRARD,
INVESTMENT
STRATEGY

Inhoud

03

Europa op een kruispunt

04

2018: een jaar vol twijfel

06

Uw beleggingen beheren met uw smartphone: een must!

08

Vragen van onze lezers

10

Langetermijnsparen in de kijker

Werkten mee aan dit nummer: Jan Vergote, Isabelle Bohets, Philippe Evrard, Olivier Fumière, Guy Vanroten, Els Vander Straeten, Nadine De Baere en Alain Beernaert.

Verantwoordelijke uitgever: Belfius Bank NV, Karel Rogierplein 11, 1210 Brussel - Tel.: 02 222 11 11 - IBAN BE23 0529 0064 6991 - BIC GKCCBEBB - RPR Brussel BTW BE 0403.201.185 - FSMA nr. 019649 A. Voorwaarden geldig op 1 december 2018. Dit document is marketingcommunicatie en kan niet beschouwd worden als beleggingsadvies.

Concept & lay-out: chriscom.be

Europa op een kruispunt

2018 was een eerder woelig beursjaar, en dit in tegenstelling tot 2017, toen er een groei van 10% werd opgetekend. Het economisch nieuws in Europa was nu eens positief en dan weer negatief, zodat we geen duidelijk beeld kregen van wat we op lange termijn mogen verwachten.

1. Op politiek vlak

Momenteel zit de Europese Unie (EU) met heel wat twijfels.

- Krijgt Theresa May de brexit-deal met de EU goedgekeurd door het parlement? En wat als het Lagerhuis het akkoord afschiet? De datum van de brexit, 29 maart 2019, nadert met rasse schreden. Zal dit tot uitstel leiden?
- De EU bekvecht met Italië over haar begroting en de onrealistische groeivoorzichten die de Italiaanse overheid hanteert. Zal de EU het land onder verstrengd toezicht plaatsen?
- Verder krijgen we te maken met de opmars van nationalistische/populistische partijen in Italië en Hongarije, maar ook in Duitsland, Frankrijk, Zweden... en zelfs in België. De principes van de EU, solidariteit en samenwerking tussen staten, staan lijnrecht tegenover die evolutie.

Hoe zal de EU die uitdagingen aangaan?

We herinneren eraan dat er op 26 mei 2019 Europese verkiezingen plaatsvinden.

2. Op macro-economisch vlak

De economische cijfers van de eurozone tonen een gemengd beeld. Zo zien we een stabiele sterke binnenlandse vraag, die ondersteund wordt door de gedaalde werkloosheid en de stilaan stijgende lonen. De industriële productie daarentegen kent een moeilijkere periode. Vooral de autosector krijgt klappen door de nieuwe uitstootnormen. Veel constructeurs moesten modellen opnieuw testen, waardoor de verkoop ervan tijdelijk stil lag. Daarnaast slabakt de autoverkoop in China. Voeg daarbij de aanhoudende handelsspanningen en het is geen wonder dat ook onze export het moeilijk heeft.

De voorbije jaren overspoelde de Europese Centrale Bank de eurozone met goedkoop geld om investeringen te bevorderen. Dat beleid zorgde o.a. voor een verdere toename van de **totale schuldgraad** (overheid en privésector) tot meer dan 300% van het bruto binnenlands product (bbp) in sommige landen. De geleidelijke afbouw van het beleid zal wellicht leiden tot een langzame rentestijging in 2019, die kan wegen op de economische activiteit.

Toch zien we het niet zwart in: voor 2019 wordt een groei van 1,8% verwacht. De iets tragere groei in de eurozone is niet het probleem, wel het verwachte politieke armworstelen tussen Italië, het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie. Nochtans is er voor Italië geen dringend budgettair probleem (de regering wil een overschot aanhouden voor rentelasten). Maar de discussies zullen de financiële markten de komende maanden blijven beroeren en voor volatiliteit zorgen.

3. Op marktvlak

2018 werd gekenmerkt door een **terugkeer van de volatiliteit**, met 2 opmerkelijke episodes in februari en oktober. Sinds het begin van het jaar verloren de voornaamste Europese beursindexen ongeveer 10% van hun waarde als gevolg van de **grotere onzekerheid**. Toch zorgt dat ook voor goedkopere **beleggingsopportuniteiten**.

Wat onthouden voor uw portefeuille?

Ondanks dit sombere klimaat behoudt de eurozone een zekere aantrekkingskracht en verdient ze een belangrijke plaats in uw aandelenportefeuille. Hierbij enkele beleggingsmogelijkheden.

- In het vorig nummer van *Uw beleggingen* vestigden we de aandacht op een fonds met een selectie van **kwaliteitsaandelen**, waarbij het beheer gebaseerd is op een:
  - > fundamentele analyse, die rekening houdt met de eigen kenmerken van een bedrijf (waardecreatie, groeimogelijkheden, financiering...)
  - > optimalisering van de 'minimumvariantie', die zorgt voor een goed gespreide portefeuille die minder moet schommelen dan de markt
  - > extra dekking van de portefeuille via afgeleide producten (opties), die een zekere bescherming zou moeten bieden in geval van een plotse sterke beursdaling

In het huidige klimaat is dit beheer aangewezen, omdat het de sterke en minder volatiele bedrijven beschermt tegen de onzekerheden van de markt.

- Ook **innovatieve ondernemingen** hebben een streepje voor. Ze onderscheiden zich van andere ondernemingen door hun voor-sprong op het vlak van producten, ontwerpproces of marketing. Die voor-sprong geeft hen een onmiskenbaar concurrentievoordeel, wat een groot groeipotentieel inhoudt.
- Bovendien zijn meer en meer bedrijven zich ten volle bewust van hun maatschappelijke uitdagingen, zoals de opwarming van de aarde, het verlies aan biodiversiteit, de arbeidsomstandigheden... Ze integreren die uitdagingen in hun DNA en stellen zich open voor **duurzame vooruitzichten** op het vlak van milieu, maatschappij of governance (de zogenaamde ESG-criteria), die alsmaar meer gewild zijn bij beleggers. Het heeft dan ook zeker zin om duurzame fondsen op te nemen in uw portefeuille.
- Ten slotte is er nog de sector van de **kleine en middelgrote ondernemingen**. Als de wereldwijde economische vertraging bevestigd wordt, zal die sector historisch gezien het eerst getroffen worden. Ook al omdat aandelen van kleine bedrijven minder vlot verhandelbaar zijn. Gelet op de uitgesproken positieve prestaties van de voorbije jaren raden we u aan om winst te nemen en de posities in de portefeuille geleidelijk af te bouwen.

? MEER WETEN?

Voor meer informatie kan u altijd terecht bij uw financieel adviseur.

2018: een jaar vol twijfel

2018 zette het nog maar eens in de verf: de financiële markten zijn wispelturig én onvoorspelbaar. Voor beginnende beleggers misschien een ontzuivering; voor de 'oude rotten' wellicht een déjà vu en een bevestiging van de aloude beurswijsheden 'beleggen is een zaak voor de lange termijn' en 'geduld loont'.

Een korte terugblik

2018 begon sterk, maar door een opstoot van inflatievrees en een hogere rente in de VS ging het al vrij snel bergaf op de aandelenmarkten. De lente bracht even beterschap, maar een hete zomer vol (handels)oorlogstaal liet de beleggers opnieuw zweten. En in het najaar deed oktober zijn reputatie van moeilijke beursmaand alle eer aan: 'midterm'-verkiezingen in de VS, een Chinese groeivertraging en Italiaanse begrotingsperikelen zorgden voor een dieprode kleur op de aandelenmarkten.

Misschien sluiten de beurzen het jaar nog af met een mooie eindejaarsrally, maar het zal erg moeilijk worden om de negatieve resultaten nog om te buigen naar een positief jaarresultaat. Voor wie niet belegd was in Amerikaanse aandelen, wordt 2018 hoogstwaarschijnlijk een aandelenjaar om snel te vergeten.

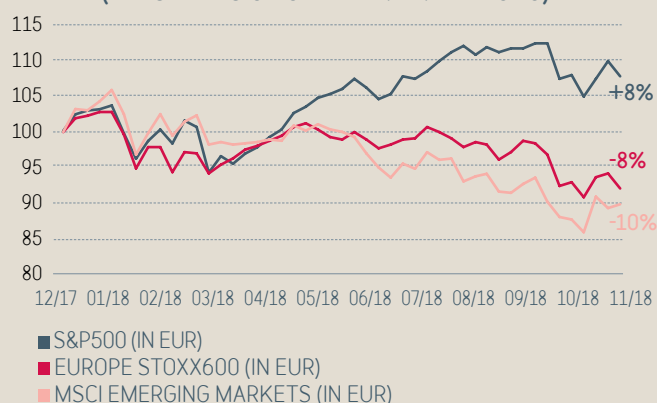
De obligatiemarkten verging het trouwens niet veel beter. De Amerikaanse rentevoeten zetten het voorbije jaar opnieuw een stijging in, wat woog op de koersen van overheidsobligaties. Want een hogere rente maakt bestaande obligaties minder aantrekkelijk. In Europa stegen de risicopremies (de extra rentevergoeding bovenop de rente op staatsobligaties), waardoor bedrijfs- en hoogrentend papier onder druk stonden. Maar vooral de groeilandobligaties hadden het niet onder de markt. Vanaf maart kregen ze het hard te verduren door de opflakkerende handelsoorlog, de stijgende dollar, de Amerikaanse renteverhogingen en de duurdere olie. In het najaar konden ze gelukkig wat van hun verlies goedmaken, maar ook hier zal het moeilijk worden om het jaar nog in schoonheid af te sluiten.

Ook wie inzette op goud of grondstoffen (olie), was er aan voor de moeite. De duurdere dollar stuurde de goudprijs stelselmatig lager. En de olieprijs, die in oktober zijn hoogste peil in 4 jaar bereikte, moest de voorbije weken het grootste deel van zijn stijging opnieuw prijsgeven. Dit door:

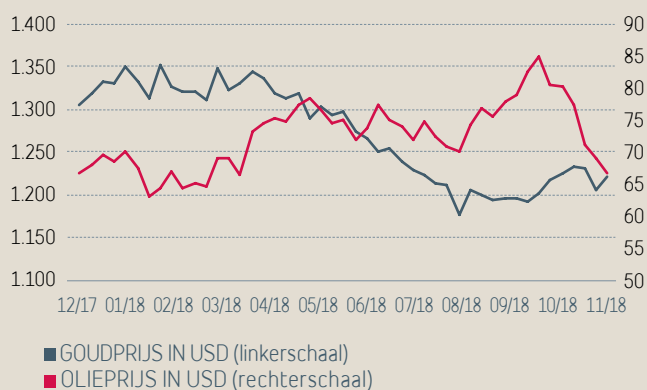
- de vrees voor minder vraag naar olie bij een terugvallende groei van de wereldeconomie (door de handelsoorlog)
- een productietoename door o.a. Saoedi-Arabië en Rusland
- een minder strenge toepassing van de sancties op Iran dan verwacht

EVOLUTIE VAN DE BEURZEN SINDE BEGIN 2018
(PRESTATIES OMGEREKEND NAAR EURO)

EVOLUTIE VAN GOUDPRIJS EN OLIEPRIJS SINDE BEGIN 2018

Kortom: 2018 was een moeilijk jaar voor de beleggers.

Geduld loont

Toch was het zeker geen uitzonderlijk jaar. Onzekerheid, koersschommelingen, euforie, wanhoop: het is allemaal eigen aan de financiële markten. Denk maar aan 2011, 2015 en 2016...

- In **2011** zorgde de eurocrisis voor een strafing op de beurs:
  - > de brede Europese aandelenindex Stoxx600 verloor ruim 11%
  - > de Eurostoxx50, die zich concentreert op aandelen uit de eurolanden, sloot het jaar 17% lager afWie de handdoek niet in de ring gooide, werd beloond: in **2012** en **2013** werd het verlies ruimschoots goedgehaakt met winsten van respectievelijk 14 en 17% voor Stoxx600, en 14 en 18% voor de Eurostoxx50.
- In **2015** lagen de groei landen onder vuur door een duurdere dollar, dalende grondstofprijzen en crisissen op de Chinese aandelenmarkten met een onverwachte devaluatie van de Chinese munt. De groei landenindex MSCI Emerging Markets daalde dat jaar met 8%. Posities aanhouden was de boodschap: in 2016 en 2017 herstelde de index met 7 en 28%. Ook de Europese en Amerikaanse beurzen waren dat jaar niet immuun voor de groeipijnen van de groei landen, maar slaagden er dankzij een sterk jaarbegin in de schade te beperken. De Amerikaanse S&P500 sloot 2015 af met een verlies van 1%; de Europese Stoxx600 eindigde zelfs 7% hoger.
- In **2016** dolven de Europese aandelen opnieuw het onderspit door de verrassende brexit-stemming. De schade bleef weliswaar beperkt tot een verlies van amper 1% voor de Stoxx600; de Eurostoxx50 eindigde zelfs nog net in het groen. En ook hier loonde geduld: 2017 maakte alles weer goed met winsten van respectievelijk 8 en 6%.

Beleggen op de beurs is een verhaal van lange adem. Kijk maar naar de beursprestaties van de laatste 10 jaar.

BEURSPRESTATIES DE VOORBIJE 10 JAAR (IN LOKALE MUNT)

	S&P500	Europe Stoxx600	Eurostoxx50	MSCI Emerging Markets
2007	4%	0%	7%	30%
2008	-38%	-46%	-44%	-47%
2009	23%	28%	21%	59%
2010	13%	9%	-6%	12%
2011	0%	-11%	-17%	-15%
2012	13%	14%	14%	14%
2013	30%	17%	18%	1%
2014	11%	4%	1%	3%
2015	-1%	7%	4%	-8%
2016	10%	-1%	1%	7%
2017	19%	8%	6%	28%
2018				
(tot 19-11)	2%	-8%	-8%	-10%

Bron: Factset

“Beleggen op de beurs is een verhaal van lange adem. Kijk maar naar de beursprestaties van de laatste 10 jaar.”

Hoe omgaan met beurschommelingen?

Nooit een saai moment op de financiële markten dus. De relatieve kalmte van de voorbije jaren was eerder uitzonderlijk en dat houdt u maar beter voor ogen bij uw 1e stappen in de boeiende wereld van beleggen. Hoe dan omgaan met die onvermijdelijke koersschommelingen en tussentijdse beurscorrecties?

- Hou het hoofd koel, in alle omstandigheden. De markten na een correctie teleurgesteld de rug toekeren is het slechtste wat u kan doen. Tenminste als u het geld niet onmiddellijk nodig hebt. En daar gaan we toch vanuit, want beleggen doet u enkel met geld dat u geruime tijd kan missen.
- Blijf beleggen, bv. via een regelmatig beleggingsplan. Want ook in mindere tijden schuilen er heel wat opportuniteiten op de markten. En door systematisch bij te kopen in dalende markten profiteert u sneller van een later beursherstel.
- Herschik uw portefeuille indien nodig. Zorgde de beursdaling in Europa en de groei landen voor een onevenwicht in uw portefeuille? Werd het gewicht van de VS bv. te groot? Of dat van de groei landen te klein? Herbalanceer uw portefeuille dan. Groei landen mogen tot 15% uitmaken van het aandelengedeelte van uw portefeuille; Amerikaanse aandelen tot 30%.
- En bovenal: wees geduldig.

Benieuwd naar wat 2019 zal brengen op de financiële markten? Daar komen we graag op terug in ons januarinummeer.

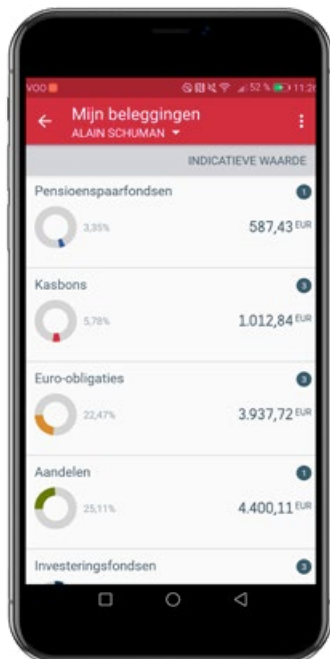
Uw beleggingen beheren met uw smartphone: een must!

Belfius Direct Net en de Belfius Tablet app zijn al goed ingeburgerd om beleggingen mee te doen en op te volgen. Nu winnen ook smartphones alsmaar meer aan populariteit. De cijfers liegen er niet om: meer en meer mensen beheren hun beleggingen met hun smartphone, op elk moment van de dag. Eenvoudig, snel en volkomen veilig!

Probeerde u het nog niet uit? Dan gaan we samen op ontdekkingsstocht doorheen de belangrijkste beschikbare diensten van de Belfius Mobile app.

In de app krijgt u in een handomdraai toegang tot uw beleggingen. U krijgt een duidelijk overzicht, zodat u hun evolutie in 1 oogopslag ziet. Vooral omdat u zowel een beeld krijgt van de dagelijkse waarde van uw beleggingen als van hun verdeling in uw portefeuille. Het grote voordeel? Dat u proactief en reactief kan reageren op de evolutie van de markten. Bovendien ziet u de details van uw beleggingen met 1 simpele klik.

Dit flexibel overzicht past zich aan uw voorkeuren aan en biedt u verschillende visuele voorstellingen. Zo volgt u de evolutie van uw beleggingen en hun rendement op basis van hun positie erg eenvoudig op.

Profiteer via alle kanalen van het advies van experts

Niet iedereen kan beleggingsspecialist zijn. Daarom biedt Belfius al meer dan een halfjaar een digitale service voor beleggingsadvies aan, voor iedereen gratis toegankelijk. Een primeur in de banksector! Dankzij die service krijgt u online, via videochat of in kantoor individueel advies van experts, en dit op maat van uw persoonlijk beleggersprofiel. Zo voelt u zich van begin tot eind perfect begeleid.

Belegde u na november 2017 (lancering van MIFID2) via uw kantoor, dan hebt u al een beleggersprofiel en zijn alle aangeraden producten makkelijk toegankelijk. Hebt u nog geen beleggersprofiel? Bekijk dan zeker de demo op belfius.be/beleggen en bepaal nadien zelf uw profiel en strategie. U kan elk van deze stappen online doorlopen of samen met uw financieel adviseur in kantoor. Uiteraard is het eindresultaat hetzelfde, ongeacht de weg die u koos.

Spraakmakende innovaties

Elke dag opnieuw werkt Belfius aan digitale oplossingen om het leven van onze klanten makkelijker te maken, als perfecte aanvulling op onze diensten voor financieel beheer en verzekeringen.

Dat engagement werpt zijn vruchten af, want Belfius werd nog maar eens genomineerd. Dit keer voor de titel van 'Bank van het Jaar 2019'. Er worden awards uitgereikt in de categorieën beste app (die Belfius al won in 2017!), beste autolening, beste persoonlijke lening, beste hypotheek, beste spaarrekening, beste zichtrekening en beste broker.

Wil u ons steunen? Stem dan voor Belfius op bankshopper.be. De bank die in alle categorieën gemiddeld het beste scoort, wordt bekroond tot **Bank van het Jaar 2019**. Bovendien maakt u kans op een prijs als u stemt!

Advies vragen

Nu uw beleggersprofiel en uw strategie bepaald zijn, en we weten welke kennis en ervaring u hebt met beleggen, kan u op elk moment advies vragen dat steeds met alle aspecten rekening houdt. Bij elk beleggingsadvies, online of via kantoor, bevestigen we dat het bij u past en verantwoord is waarom, rekening houdend met uw profiel en strategie. We bekijken ook de spreiding van al uw beleggingen om te voorkomen dat uw portefeuille oververtegenwoordigd is in bepaalde sectoren, regio's...

Wist u trouwens dat onze experts de producten op de markt elke maand analyseren en de prioriteiten bijsturen? Via welk kanaal u uw aankoop ook doet, u krijgt altijd advies op maat van onze specialisten. Op de manier die u verkiest en waarvan u zeker bent dat het bij u past.

Kent beleggen voor u geen geheimen meer? Dan is het makkelijk!

Weet u al welk product u wil kopen, dan loopt de rest van een leien dakje. U hebt toegang tot een ruim aanbod, met keuzes voor elke soort behoefte. U kan een nieuwe spaarrekening openen, een pensioenspaarfonds kiezen, fondsen en/of obligaties kopen en zelf, volledig autonoom, uw beleggingen beheren.

Wist u trouwens dat 40% van de aanvragen voor pensioensparen al via Belfius Mobile gebeurt en dat 30% van de fondsen digitaal wordt gekocht? Het is inderdaad heel makkelijk om dit online te doen. Bovendien kan u al beleggen vanaf 25 euro per maand. Wat uw situatie ook is, er bestaat altijd een beleggingsoptie die bij u past.

30%

VAN DE FONDSEN WORDT DIGITAAL GEKOCHT.

Wil u graag hulp of meer details over uw verschillende opties?

Onze beleggingsspecialisten zijn bereikbaar van maandag tot vrijdag van 8 tot 20 uur, en op zaterdag van 8 tot 17 uur, zowel telefonisch als via chat en videochat. Maak ook gerust een afspraak met uw financieel adviseur via de Belfius Mobile of Tablet app, of via Belfius Direct Net.

→ Gebruikt u Belfius Mobile al, meld u dan gewoon aan **en kies 'Mijn Beleggingen' in het menu.**

→ Kent u de Belfius Mobile en Tablet apps nog niet, download ze dan meteen gratis via de App Store of Google Play.

→ Belfius Direct Net blijft natuurlijk altijd beschikbaar via belfius.be/directnet.

Vragen

van onze lezers

Ik heb een belegging in Noorse kroon die op vervaldag komt. Doe ik er goed aan om ze te herbeleggen in Noorse kroon?

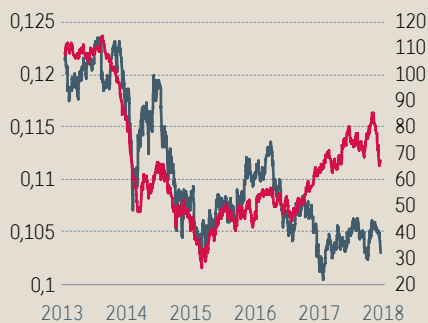
 V.C. UIT SCHERPENHEUVEL

De voorbije 5 jaar had de Noorse Kroon (NOK) het niet onder de markt. Sinds eind 2012 daalde de munt met 20% tegenover de euro. Op de grafiek ziet u waarom: er is een nauwe relatie tussen de olieprijsen en de NOK. En eind 2012 kostte een vat olie nog 110 dollar, terwijl dat begin 2016 nog maar 35 dollar was. Stilaan keerde het tij en in 1e instantie profiteerde de kroon ervan, maar sinds de lente van 2017 lijkt de positieve correlatie niet meer te bestaan.

In 2017 was de euro sterk t.o.v. alle munten, en dit vooral omdat de economische groei positief verraste. We kunnen dus niet echt spreken van een zwakke kroon, maar eerder van een sterke euro. Een tendens die de komende maanden wel eens zou kunnen veranderen, vooral omdat Noorwegen kan steunen op sterke fundamente.

EVOLUTIE EUR/USD AFGELOPEN 5 JAAR

■ NOK/EUR (linkerschaal)
■ BRENT OLIEPRIJS IN USD/VAT (rechtterschaal)

Een stijgende olieprijs is meestal positief voor de Noorse kroon.

Beleggen in NOK?

Noorwegen heeft zoveel troeven dat het land niet mag ontbreken in een goed gespreide obligatieportefeuille. Bovendien bieden obligaties in NOK nog altijd een hogere rentevergoeding dan in euro (1,5% per jaar voor een obligatie op 5 jaar). Hoe de munt in de toekomst zal evolueren, is moeilijk te voorspellen. Maar vandaag is de munt goedkoop en er zijn meer elementen die pleiten voor een duurdere NOK dan voor een goedkopere.

Besluit

Wie vervaldagen heeft in Noorse kroon, doet er goed aan deze te herbeleggen en te profiteren van de extra rente die obligaties in NOK bieden. Gezien de gezonde fundamente van de Noorse economie mogen beleggingen in NOK 10% van uw obligatieportefeuille bedragen.

Elementen die pleiten voor een hogere NOK en een lagere EUR

Eurozone De politieke strubbelingen met Italië en het Verenigd Koninkrijk wegen op de eenheidsmunt.

Elementen die pleiten voor een lagere NOK en een hogere EUR

De Europese Centrale Bank zal haar beleid van een negatieve depositorente eind 2019 beëindigen en een 1e renteverhoging doorvoeren.

Noorwegen In september trok de Noorse centrale bank de rente voor de 1e keer sinds maart 2011 op. De officiële rente bedraagt 0,75%. Een volgende rentestijging staat wellicht in het 1e kwartaal van 2019 op de agenda. Het renteverskil tussen Noorse overheidsobligaties en Belgische is 1,50%.

De economie is gevoelig voor de prijsschommelingen van olie en gas. In vergelijking met de grote munten (bv. de Amerikaanse dollar en de Japanse yen) is het dagelijks verhandelde volume in NOK eerder beperkt, wat de prijszetting negatief kan beïnvloeden bij nerveuze markten.

De economische fundamente zijn gezond:

- een onbetwiste AAA-rating
- gezonde overheidsfinanciën met een overheidsschuld van slechts 36,2% van het bruto binnenlands product
- werkloosheidsgraad van 4%
- belangrijke olie- en gasinkomsten
- aanzienlijk overschot op de lopende rekening door o.a. de export van gas en olie
- een reservefonds met een marktwaarde van +/- 8,459 miljard NOK (op 1 oktober 2018)

Wordt het na de renteverhogingen van de Amerikaanse centrale bank niet interessant om te beleggen in Amerikaanse dollar?

M.D. UIT AALST

Een Belgische overheidsobligatie met een looptijd van 5 jaar biedt een rendement van amper 0,05%, terwijl haar Amerikaanse tegenhanger de kaap van 3% nam. Het hoogste niveau in meer dan 10 jaar. Allen daarheen?

De rentevergoeding op Amerikaans papier begint inderdaad opnieuw interessant te worden. Maar als Europeaan mogen we het

wisselkoersrisico niet uit het oog verliezen, want een daling van de dollar t.o.v. de euro kan roet in het eten gooien. Onderstaande berekening maakt dit duidelijk. Als de euro binnen 5 jaar meer dan 10% hoger staat t.o.v. de dollar, dan lijdt u verlies. Stijgt de dollar daarentegen, dan realiseert u een hoger rendement.

Verwachte evolutie USD de komende jaren

Een wisselkoers op lange termijn inschatten is een zeer moeilijke oefening, omdat het een combinatie is van 2 regio's met elk positieve en negatieve elementen. De meeste analisten verwachten dat de dollar, na de stijging dit jaar, in 2019 iets zwakker zal zijn. Voor de daaropvolgende jaren blijft het koffiedik kijken. We zetten enkele elementen op een rijtje die de EUR/USD-koers kunnen beïnvloeden.

EEN VOORBEELD: OBLIGATIE IN AMERIKAANSE DOLLAR (USD)

- Bruto coupon: 3%, na roerende voorheffing 2,1% netto
- Looptijd: 5 jaar
- Koers EUR/USD op 12 november: 1,13
- Investering vandaag: 100 USD = 88,50 EUR

	Na 5 jaar			
EUR/USD	1,10	1,13	1,255	1,30
Netto kapitaal	100,86 EUR	98,20 EUR	88,50 EUR	85,35 EUR

Elementen die pleiten voor een hogere USD en een lagere EUR

Elementen die pleiten voor een lagere USD en een hogere EUR

Eurozone De politieke strubbelingen met Italië en het Verenigd Koninkrijk wegen op de eenheidsmunt.

Overschot op de lopende rekening en de eurozone voert meer uit naar de VS dan ze zelf importeert.

De Europese Centrale Bank zal haar beleid van een negatieve depositorente eind 2019 beëindigen en een 1e renteverhoging doorvoeren

VS De dollar geniet nog altijd de status van vlucht- en wereldreservemunt. 40% van de internationale handel gebeurt nog altijd in USD, terwijl de VS zelf maar een aandeel van 10% hebben in de wereldwijde handel. De belangrijkste grondstoffen worden dan ook verhandeld in USD.

De Amerikaanse handels- en betalingsbalans zijn al jaren negatief.

De toekomstige groei van de VS kan belemmerd worden door de protectionistische maatregelen (importheffingen) en door de toename van het overheidstekort en de schuldenberg die ooit afgebouwd moet worden.

Sinds 2016 verhoogt de Amerikaanse centrale bank geleidelijk aan de officiële kortetermijnrente. In haar zog stijgen de rentes op 5 en 10 jaar, intussen tot 3%. In 2019 kan de rente nog verder aantrekken

Het renteverskil tussen Amerikaanse overheidsobligaties en Duitse of Belgische liep al op tot 2,5 à 3%.

Besluit

Een dollarbelegging kan een interessante spreiding zijn in uw portefeuille, zeker nu de Amerikaanse rente weer boven de 3% staat. Verlies het wisselkoersrisico echter niet uit het oog. De evolutie van de dollar de komende jaren blijft bijzonder moeilijk te voorspellen. Beperk het gewicht van dollarobligaties dan ook tot 10 à 15% van uw obligatieportefeuille.

Langetermijnsparen in de kijker

Wil u op een fiscaalvriendelijke manier een kapitaal opbouwen als aanvulling op uw pensioen, dan is langetermijnsparen een interessante oplossing.

2 manieren

Langetermijnsparen is mogelijk via:

- **een tak 21-verzekering:** met een gewaarborgde rentevoet (momenteel erg laag door de lage marktrente), eventueel een jaarlijkse variabele winstdeelneming en kapitaalbescherming
- **een tak 23-verzekering:** met een potentieel hoger rendement doordat u belegt in fondsen, maar zonder gewaarborgde rente en zonder kapitaalbescherming

Deze verzekeringscontracten hebben een bepaalde duurtijd en moeten beantwoorden aan verschillende voorwaarden, zoals:

- onderschrijven vóór uw 65e
- looptijd van minstens 10 jaar (bij leven)
- de voordelen van uw contract (luik leven) moeten bepaald zijn in het voordeel van de belastingplichtige vanaf 65 jaar
- de begunstigde bij overlijden is uw echtgeno(o)t(e), wettelijk samenwonende partner of bloedverwant(en) t.e.m. de 2e graad

Langetermijnsparen en woonkrediet

Hebt u een lopend hypothecair krediet met fiscaal voordeel voor uw gezins- of 2e woning, dan hebt u allicht geen of weinig fiscale ruimte om aan langetermijnsparen te doen. Want de belastingvermindering op uw krediet (onder langetermijnsparen, bouwsparen of woonbonus) valt onder dezelfde grens als die voor langetermijnsparen voor kapitaalopbouw via een verzekering.

Opgelet: dit geldt niet voor een **hypothecair krediet voor de gezinswoning afgesloten vanaf 2016 (Vlaanderen, Wallonië) of 2017 (Brussel)**. Ga in dat geval zeker eens langs bij uw financieel adviseur voor meer informatie.

Fiscaal voordelig

Betaalt u personenbelasting, dan geniet u in principe **30% belastingvermindering (plus gemeentebelastingen)** op uw stortingen. De maximale aftrek wordt berekend op basis van uw netto beroepsinkomen. Voor inkomstenjaar 2018 is dat 172,80 euro + 6% van het netto beroepsinkomen/jaar, met een maximum van 2.310 euro (bereikt bij een netto beroepsinkomen van 35.620 euro op jaarbasis).

Het **fiscaal voordeel/persoon** bedraagt dus maximaal 693 euro (plus gemeentebelastingen) en is bovendien combineerbaar met dat van pensioensparen. U betaalt wel **2% verzekeringstaks op uw stortingen**. **En later volgt nog een taxatie van normaal 10%**, berekend op de ganse reserve bij een tak 23-contract en op de gewaarborgde reserve bij een tak 21-contract. Die taxatie is normaal lager dan de genoten belastingvermindering op uw stortingen.

Enkele fiscale tips

1. Stort elk jaar uw fiscaal maximum

U kan dit bedrag elk jaar laten berekenen door uw adviseur in functie van uw netto beroepsinkomen. Meer storten dan het maximum is niet interessant, want het surplus biedt u geen belastingvermindering, maar u wordt er later wel op belast.

Opgelet: vanaf uw 55e levensjaar mogen uw stortingen niet meer verhoogd worden om zo een nadelige taxatie te vermijden.

2. Start zo vroeg mogelijk, liefst vóór uw 55e

Elk jaar dat u uw fiscale ruimte voor langetermijnsparen niet (volledig) benut, laat u een fiscaal voordeel liggen.

→ Start u vóór uw 55e, dan betaalt u de bevrijdende taks van 10% op uw 60e. Daarna blijven de stortingen een belastingvermindering bieden en worden ze niet meer belast.

→ Start u na uw 55e, dan betaalt u de bevrijdende taxatie op de 10e verjaardag van uw contract. Daarna blijven de stortingen een belastingvermindering bieden en worden ze niet meer belast.

3. Kies een einddatum na uw 65e

Meestal betaalt u belastingen op uw pensioen, wat u kan verlagen door uw belastingvermindering voor langetermijnsparen. Bovendien kan u uw kapitaal normaal kosteloos en vrij van taxatie (gedeeltelijk of volledig) opvragen na de taxatie van uw contract, op uw 60e als u startte vóór uw 55e of na 10 jaar als u startte na uw 55e (telkens bij leven).

“
Door de gunstige fiscaliteit stijgt het finaal rendement van langetermijnsparen gevoelig.

Focus op tak 23-verzekeringen

Ondanks de lage rente kan u via tak 23-verzekeringen potentieel mooie rendementen halen door te beleggen in een ruim aanbod van fondsen (obligatie-, aandelen- en gemengde fondsen) met:

- enerzijds minder risico (beperkte koersschommelingen) en een lager potentieel rendement
- anderzijds meer risico (grotere koersschommelingen) en een hoger potentieel rendement

Deze fondsen kunnen zowel positieve als negatieve prestaties neerzetten. De lange beleggingshorizon bij langetermijnsparen biedt ruimte om tussentijdse dalingen op te vangen. Bovendien zijn er extra mogelijkheden om het mogelijk risico op verlies te beperken (zie kader).

Uw financieel adviseur helpt u graag een keuze te maken in functie van uw persoonlijke situatie.

Hoe het risico op verlies bij een tak 23-verzekering beperken?

- Kies voor fondsen met minder koersschommelingen.
- Combineer verschillende fondsen om extra te spreiden.
- Stap gespreid in de tijd in (bv. via een beperkt bedrag/maand). Zo stapt u soms in bij hogere koersen en soms bij lagere, en belegt u uiteindelijk aan een gemiddelde koers.
- Nadert de datum waarop u uw reserve (gedeeltelijk) wil opvragen, switch uw reserve dan naar defensievere fondsen.
- Combineer stortingen in een tak 21-contract (met zekerheid) en in een tak 23-contract. U kan premies van verschillende contracten aangeven in de personenbelasting.

Voordelen van een verzekeringscontract

Langetermijnsparen is enkel mogelijk via een levensverzekering en biedt ook de voordelen ervan, zoals:

- bij overlijden van de verzekerde wordt de waarde van de opgebouwde reserves na taxatie, zonder formaliteiten of extra kosten, uitgekeerd aan de aangeduide begunstigde(n)
- als verzekeringnemer hebt u alle touwtjes in handen. Zo kan u:
  - > de begunstigde(n) in het contract wijzigen. Handig als u bv. later ook uw kleinkinderen in uw successieplanning wil betrekken
  - > na de taxatie normaal zonder kosten bedragen van het contract afkopen, afhankelijk van uw financiële behoeften
  - > de verdeling van de fondsen waarin u belegt, wijzigen. Interessant als bv. uw beleggingshorizon korter wordt, waardoor uw risicobereidheid afneemt
- u kan kiezen voor extra zekerheid via een bijkomende overlijdensdekking, waarmee bv. de verschuldigde successierechten voor de begunstigde(n) (gedeeltelijk) betaald kunnen worden

? MEER WETEN?

Wil u meer info over langetermijnsparen bij Belfius, lees er dan alles over op belfius.be/langetermijnsparen.

KITE :
geef uw plannen
zuurstof én bescherm
uzelf en wie u lief is.

Ontdek de vernieuwde
beleggingsverzekering

KITE koppelt de voordelen van een levensverzekering aan een belegging in fondsen, **geheel flexibel en onder één enkel contract**. U maakt dus kans op een hoger potentieel rendement én u beschermt uw dierbaren.

Neem zeker het Essentiële Informatiedocument ('KID') door.
Meer info in uw agentschap en op belfius.be/KITE

 Belfius
Bank & Verzekeringen

KITE bestaat uit verzekeringsproducten van tak 23 (KITE Bold) en tak 44 (KITE Mix) die onder het Belgisch recht vallen en verkocht worden door Belfius Insurance NV, Rogierplein 11 te 1210 Brussel, België, RPR Brussel 0405.764.064, verzekeringsonderneming erkend onder code 0037.